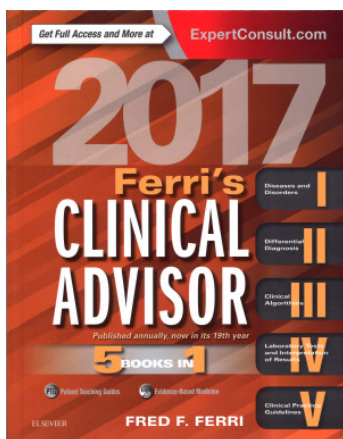

Dekkende litteratur, men begrenset nytteverdi

ANMELDELSER

DAG JACOBSEN

Avdelingsoverlege, Akuttmedisinsk avdeling
Oslo universitetssykehus

Fred F. Ferri

Ferri's Clinical Advisor 2017 - 5 Books in 1

19. utg. 1 934 s, tab, ill. Philadelphia, PA: Elsevier 2016. Pris EUR 77

ISBN: 978-0-323-28048-8

Dette er 19. årlige utgave av en klassiker innen medisinen hvor Die gesamte Heilkunde er presset sammen på 1 936 sider mellom to permer. Den er bygd opp av fem deler, der man i den første, *Diseases and disorders*, tar for seg de fleste sykdommer med en standard disposisjon bestående av epidemiologi, årsaker, kliniske symptomer, diagnostikk, behandling og til slutt en oppsummering, kalt *Pearls & Considerations*.

En rask gjennomgang av noen sentrale diagnoser er helt OK – og er da også skrevet kort og konsist av spesialister på området. Bilder og figurer er pedagogiske og illustrerende – selv om de av forståelige pekuniære årsaker er i svart-hvitt. Sammen med avsnittet om differensialdiagnostikk i del 2 er dette etter min mening den beste delen. Omtale av sykdommer hvor lite er kunnskapsbasert blir ofte preget av geografiske og kulturelle tradisjoner. Ett eksempel er rabdomyolyse, hvor retningslinjene blir vel detaljerte når man sammenligner med hva vi egentlig vet om denne tilstanden. Terapitradisjonen avviker dessuten en del fra de hjemlige – som for eksempel bruk av mannitol som diuretikum.

Del 3 omhandler kliniske algoritmer, del 4 laboratorieanalyser og deres fortolkning og del 5 kliniske retningslinjer. Etter de fem hoveddelene følger fem tillegg. En av disse, om akutte forgiftninger, kan bli vel mye, med oppramsing av ulike kliniske syndromer og mulige bakenforliggende årsaker.

Del 3 består i beste amerikanske stil av 200 sider med helsides algoritmer innen det meste av medisinen. Stikkprøver der jeg føler meg rimelig up to date avdekker imidlertid enkelte uklarheter i mylderet av bokser og piler. Eksempelvis blander man litt type A og B laktacidose – og dette med bruk av osmolale gap i utredning av metabolsk acidose av ukjent årsak. Er man i det positive hjørnet, må man allikevel si at det er godt gjort å skrive så mye om dette kompliserte emnet uten å bruke SI-systemet i det daglige.

Hvem er så *Ferri's Clinical Advisor* skrevet for og hvor vil den bli brukt? Var jeg på hytta uten internett og plutselig måtte håndtere pasienter med sykdommer jeg ikke var fortrolig med, ville den være nyttig – kanskje også på et sykehusvaktrom hvis man raskt ville orientere seg via en fylldig indeks. I dag ligger imidlertid de fleste detaljerte behandlingsanbefalinger ute på nettet og oppdateres jevnlig – for eksempel på helsebiblioteket.no. Det er slik moderne medisin vil bli praktisert i fremtiden, med utskrifter av disse anbefalingene i pasientens perm/mappe. Det er med andre ord mer i tiden enn i faget at boken ikke helt treffer. På hytta blir den imidlertid med neste gang jeg reiser opp – man vet jo aldri med disse mobile internettløsningene i fjellheimen.

Publisert: 26. juni 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0335

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 30. januar 2026.